

B.

I. Academiſke Examina.

1. Theologiſt Embedsexamen
i Juni 1808.

d. 25 Junii.

1. Severin Chriſtian Salling. En Søn af Haandværker Salling, fød i Middelfart 1778, blev Student 1796 — Laudabilis.
2. Chriſtian Kiolſten Bagger. En Søn af Provſt Bagger i Bjern i Aarhus Stift, fød i Byen Alling 1786, blev Student 1804 — Laudabilis.
3. Jens Chriſtian Jensen. En Søn af afg. J. C. Jensen, danſk Skolemeſter, fød i Riſe paa Vørre 1784, blev Student 1804 — Laudabilis.

d. 27 Junii.

4. Henrich Auguſt Angell. En Søn af Sognepræſt Angell i Tronhjem, fød 1788, blev Student 1805 — Laudabilis.

5. Jens Thomas Thanning. En Søn af Præsten Thanning i Vemmetofte, fød 1782, blev Student 1801 — Non contemnend.

Af disse fem erholdt saaledes 2 bedste, 2 næstbedste og 1 fletteste Character.

2. Juridisk Embedsexamen

i Junii 1808.

A. Theoretisk Prøve.

a) Latinisk.

d. 13 Junii.

1. Philip Peter Rosenstand. En Søn af Revisor ved den grønlandske Handel N. J. Rosenstand, fød i Kiøbenhavn. 1787, blev Student 1800 — Laudabilis.
2. Otto Sommer Monrad. En Søn af afg. Overkrigscommissair J. Monrad, fød i Trondheim 1780, blev Student 1799 — Laudabilis.
3. Werner Christie. En Søn af Kiøbmand Christiz, fød i Christiansund 1785, blev Student 1804 — Haud illaudabilis.

d. 14 Junii.

4. Laurentius Christian Lassen. En Søn af Justitsraad Lassen, fød i Holbek 1785, blev Student 1802 — *Haud illaudabilis*.

5. Christen Kahrz. En Søn af Procurator Kahrz, fød i Bergen 1783, blev Student 1801 — *Laudabilis*.

d. 17 Junii.

6. Marcus Sabinus Wilhelm Greve af Sponneck. En Søn af afg. Grev Sponneck, fød i Kiøbenh. 1788 — *Haud illaudabilis*.

7. Henrich Møller. En Søn af Præsten Møller til Gybye i Fynh, fød 1784, blev Student 1804 — *Haud illaudabilis*.

Af disse syv tildeelees saaledes 3 den bedste og 4 den næstbedste Character.

b) Dansk.

d. 18 Junii.

1. Christian Frederich Emil Bache. En Søn af afg. Gartner ved den botaniske Have i Kbhvn, Bache, fød 1787, blev Student 1803 — *Ubequem*.

2. Carl Rasmus Løft. En Søn af Kammerraad og Rentestriver Løft, fød i Kbhvn 1790 — *Bequem*.

3. Wilhelm Christian Møllerup. En Søn af Brygger Møllerup; fød i Kjøbenhavn 1791 — Bequem.

d. 20 Juni.

4. Gert Daniel Tønder. En Søn af Contrabass Admiral Tønder, fød i Kjøbenhavn 1790 — Ei ubequem.

5. Christopher Braes. En Søn af afg. Major Braes ved Kongens Regiment, fød i Kjøbenhavn 1787 — Ei ubequem.

6. Søren Ullum. En Søn af en Selveierbonde i Ullum Sogn i Weile Amt, fød 1785 — Bequem.

Af disse sex fik saaledes 3 den første, 3 den anden Character.

B. Practisk Prøve.

a) Latinisk.

1. Christian Lind Østfeldt (Ex. theor. 15 Jun. 1804 Laud.) Haud illaudabilis.

2. Michael Lange (Ex. theor. 13 Jun. 1806 Laud.) Laudabilis.

3. Wolfradt Christian Danchell (Ex. theor. 14 Jun. 1806. Laud.) Laudabilis.

4. Henrich Ditlew Frelsen (Ex. theor. 13 Apr. 1807. Laud.) Laudabilis.

Af disse 4 erholdt da 3 den bedste, 1 den næstbedste Character.

b) Dansk.

1. Anthon Dorph (Ex. theor. 19 Apr. 1808. Beqvem.) Vel.

2. Carl Rasmus Loft — Vel.

3. Søren Ullum — Temmelig Vel.

Af disse tre tildeeldes da 2 den første, 1 den anden Character.

Som hørende til den i forrige Hæfte S. 303 f. meddeelte Liste paa de Candidater, der i April d. N. havde underkastet sig theoretisk dansk juridisk Examen, tilføies her end videre:

Rasmus Michelsen Larsen, en Søn af Forpagter Michel Larsen, fød paa Bransbyegaard paa Langeland 1785 — Ei Ubeqvem.

hvilken ved en Forseelse er bleven udeladt blandt dem, der examineredes den 22 April. Derhos bliver ved Radvnet Jacob Møller under samme Dato at sætte Characteren Beqvem istedet for: Ei Ubeqvem, hvorefter Resultatet, som er anført S. 304, vil blive: Af disse 13 fik saaledes 11 den bedste Character, 2 den næstbedste.

Bed samme Leilighed tilføies, at Examinatus juris Niels Trap Eilertzen, hvis Herkomst, Fødested og Alder S. 303 er anført som Udg. ube-
kiendt, efterdi det i hans Indberetning ikke var
opgivet, har siden mundtlig meddeelt den Oplys-
ning, at han er en Søn af afg. Toldberient Jens
Eilertzen i Nyefisbing paa Morsøe, fød i Aar-
huus 1782.

II. Presbeviisninger.

Biskoppen over Siellands Stift, Dr. Frederik
Münter, som tillige er tertius Theologus
ved Universitetet, er af Hs. Majestæt udnævnt
til Medlem af Dannebrogordenens Capitul, og
har af Allerhøistsammes Haand modtaget saa-
vel Dannebrogmændenes Sølvkors som Dannebros-
gets Ridderkors. Ligeledes er Professor ordina-
rius i Historien ved Kiøbenhavns Universitet,
Abr. Rall, udnævnt til Historiograph ved bemeldte
Dannebrogorden og til Ridder af Dannebrogen.

(Af Collegial-Tidenden 1808 No. 34.)

III. Instrux for Universitetets Bibliothecarius.

I Maret 1796 blev, for saa meget muligt at lette og forfarte Opfygten med Universitetsbibliotheket og lede Fremgangsmaaden ved nye Bøgers Indkøb, besluttet at nedsætte en vedvarende Bibliothekscommission, bestaaende af fem Medlemmer foruden Bibliothekaren. I Forbindelse hermed blev ogsaa en Instrux for Universitets-Bibliothekaren af Consistorium udfæstet, og ved Universitetets Durchl. Patron Hs. Majestæt til Bedømmelse forelagt. I Overeensstemmelse med den af Allers høistsamme under 5 Maj 1797 i denne Anledning afgivne Resolution blev derefter af Consistorium udfærdiget følgende Instrux for bemeldte Bibliothekar:

Hvad den allernaadigste Foundation for Universitetet haver foreskrevet til Jagttagelse saavel for Bibliothecario som Famulo Bibliothecae, bliver stedse og til alle Tider den Rettesnoer, hvorefter de have nøie at forholde sig. Men da til de ved Bibliothekets Eftelse havde Hensigter at opnaae, til god Ordens Vedligeholdelse med Bøgenes Brug og Udlaan, og til Sikkerhed for sammes Konserveration adskilligt synes at burde nøiere bestemmes, have Rector og Professore agtet det

tienligt og fornødent at opsætte nærværende Instruction for Bibliothecarius, hvis Efterlevelse ham herved paalægges.

Art. I.

Ved Universitetets Bibliothek skal stedsse være tvende Kataloger. I den første indføres Bøgerne efter deres Indhold, og udgør da samme en Real-Katalogus, hvis bedre Indretning, naar behøves, Bibliothecarius haver at overveie med Professorerne i enhver Videnskab. Den anden er bestemt til en alphabetisk Katalogus med Hensigning til Real-Katalogus. Desuden skal der være tvende Protokoller; den første bør være for Udlæningen, som føres af Famulus Bibliothecæ, da strax under Dag og Dato ved Bøgenes Udlevering den Laanendes Navn og Bøgenes Titel heri anføres, og bør denne Protokol saaledes indrettes, at stedsse paa det bekvemmeligste kan eftersees, naar og hvor længe nogen har havt en Bog til Laan, at hvad om Udlåns Tiden fastsættes altid nøjagtig kan blive iagttaget. Foruden denne haver Secretarius Consistorii en Inkrement-Protokol, i hvilken alle kjøbte Bøger indføres efter deres Format og Priis, og som, hver Gang disse ere indførte, tilsendes Bibliothecario til Beviis for Bøgenes Modtagelse, hvilken derefter strax tilstiller Secretario samme igien.

Art. 2.

At købe Bøger til Bibliotheket er vel en Sag, som besorges af Bibliothecario, men Valget af Bøgerne og Prisernes Bestemmelse overlades dog ikke til ham alene, men til den af Consistorium udnævnte vedvarende Bibliothekkommission, af hvilken han er bestandig Medlem og Secretair.

Art. 3.

Førend andre sjeldne og dyre Verker købes, maae Continuationer anskaffes af de Verker, litteraire Aftter, Journaler, &c., som ei ere fortsatte. Nye Verker indkøbes for den paa Messerne og af Bøgenes Forlæggere selv bestemte Priis, til hvis Jagttagelser, Boghandlerne forpligtes. Kostbare udenlandske Verker forskrives direkte af Kommissionen.

Art. 4.

For at faae den fornødne Betryggelse i Tilfælde af Defekter fra Boghandlerne, af hvilke de nye Bøger købes, bliver det Bibliothecarii Pligt, saasnart muligt, at sende disse til Bogbinderen. Er Defekten ved Boghandlerens Forseelse, maa samme strax hos ham paatales, forinden han erholder sin Regning betalt, da Tabet ellers bliver af Bibliothecario at godtgjøre. De saaledes nye ind-

Univ. og Skole - Annaler. 1808. 2. B. D

kiøbte Bøger forsynes med Universitets, Bibliothekets Stempel paa Siden, ligesom og alle voluminøse og kostbare Bøger eller fældne Bøger, der allerede findes paa Bibliotheket og ikke ere stemplede, dermed efterhaanden skulle forsynes.

Art. 5.

Med hvert Kvartals Udgang meddeler Bibliothecarius Kommissionen Efterretning om de Defekter, som ere blevne i det Kvartal opdagede. Og da af hvad her trykkes et Exemplar til Bibliotheket skal indleveres, indleverer han en Fortegnelse paa hvad i de offentlige Tidender af deslige nye Skrifter er anmeldt og ei endnu til Bibliotheket afleveret, at saadanne af Kommissionen kunne blive fra Bedkommende indfrævede. Endelig da Legati Trellundiani Kapitals Renter efter sammes Fundats skal anvendes til theologiske, saa og til historiam ecclesiasticam og theologiam patristicam henhørende samt ellers til philologiam fornødne Bøgers Anskaffelse, efterseer Bibliothecarius i nylig anførte Protokol og tilmelder, hvor meget er anvendt paa deslige Bøgers Anskaffelse.

Art. 6.

Nytten af Bibliotheket bliver unægtelig langt større for de Studerende, naar Bøgerne derfra ud-

laanes, og hiemme af dem bruges; men meget mere er da Bibliotheket udsat for Tab. Da Bibliothecarius skal staae til Ansvar for alt hvad som bortkommer, maa han til sin Sikkerhed tage hvilke Præcautioner ham bedst synes, og bliver det derfor en Nødvendighed, at Famulus Bibliothecae ikke bør have Ret til at udlaaue nogen Bog uden Bibliothecarii Tilladelse.

Art. 7.

For enhver Bog, som udlaaues, udstedes Bevis, saa at ikke flere end een Bog paa een Seddel anføres. Bogens Format, Titel, Udgave og Bindenes Antal angives, og Dagen naar den udlaaues. I de sidste 14 Dage i Marts og August indfræves alle Bøger, som i længere Tid end 14 Dage have været udlaaante; dog er det Bibliothecario tilladt, at lade Beviserne fornyes, naar Bibliotheket ei derved udsættes for Tab; men ældre end halve Marts Beviser maae ellers ikke findes paa Bibliotheket; og som der for nærværende Tid forefindes langt ældre, maa til næstkommande Junii Maaned 1802 sørges for, at alle deelige gamle Beviser enten indfries eller for samme nye erholdes, hvortil Bibliothekkommissionen bør være Bibliothecarius behjelpelig.

Art 8.

For desbedre at vedligeholde Orden ved Bibliotheket, har Bibliothecarius i Begyndelsen af hvert Mars Junii Maaned at indsende til Konsistorium en aarlig Fortegnelse over de Bøger, som, uagtet de paa ovenansførte Maade ere blevne indkrævede, dog ikke ere afleverede.

Art. 9.

Med den Arnæ-Magnæiske Manuskript-Samling forholdes ganske nøie efter samme Legati Fundats. Af de øvrige Manuskripter, den Fabriziske Samling og kostbare Kobberverker maa Udlaan aldrig tilstaaes, men disse skal altid eftersees og benyttes paa Bibliotheket selv under Bibliothecarii eller Subbibliothecarii Opsyn.

Art. 10.

For at Bibliothecarius virkelig kan have det nøie og tro Opsyn med Bibliotheket, som ham er paalagt, er det nødvendigt, at han foruden de Timer, som han til de anbefalede lectiones bibliothecarias der anvender, jævnlig og idelig der indfinder sig, for at eftersee, om alting der rigtig og ordentlig besørges af Subbibliothecario, som i de bestemte Timer haver den daglige Opvartning.

Art. 11.

Da Bibliothecarius umulig alene kan forrette og besrider sit Embede, foreslaaer Bibliothekkommissionen, hvoraf Bibliothecarius er Medlem, flere til Subbibliothecarii Embede bequemme og duelige Personer, hvoraf Konsistorium udnævner een. Bibliothecarius deler Arbeidet med Subbibliothecario paa Bibliotheket og underretter bestandig Kommissionen om den imellem dem giorte Aftale.

Art. 12.

Hvad Konsistorium maatte i Fremtiden finde fornodent at anordne til Bibliothekets større Brugbarhed og Nytte for de Studerende, alt saadant er Bibliothecarius forbunden at iagttage ligesaa fuldt, som om det i denne Instrux havde været indført. Ligesom han ogsaa i alt, hvad her ikke udtrykkelig maatte være nævnt, maa forholde sig saaledes, som en redelig, duelig og indsigtsfuld Subbibliothecario egner og anstaaer.

B u g g e

p. t. Rector.

Kiøbenh. d. 9 Sept. 1801.

Schlegel Refer.

And. G a m b o r g.

Bibliothekskommissionen, hvis Medlemmer ikke afvevle, bestaaer af en Professor af det theologiske, en af det juridiske, en af det medicinske

og en af det philosophiske Facultet foruden Bibliothekaren. Dens nærværende Medlemmer ere de Herrer Prof. Müller, Etatsr. Schlegel, Professor Bang og Prof. Woldike, foruden Bibliothekaren Hr. Prof. Ryerup.

IV. Studentervæbning.

(Jvf. det foreg. Afsnit S. 338. Not. a)

Reglement for Kongens - Liv - Corps.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Raade, Konge til Danmark og Norge, de Wendes og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken og Oldenborg, gisre vitterligt: At, da Fædrelandets Læve har opfordret Videnskabernes fredelige Dyrkere, til at samle sig om Os og træde under Vaaben til Vor Residents: stads Forsvar: saa ville Vi, til et Beviis paa Vor Omhu for dette, Os hengivne, frivillige Corpses Hæder, og til et Minde om de Pligter, dets Medlemmer have overtaget, herved allernaadigst stadfæste følgende Reglement for samme:

Første Capitel.

Om Corpsets Bestemmelse og Organisation.

§. 1.

Vort Livs Corps bestaaer af de i Staden Kiøbenhavn sig opholdende academiske Borgere, som ere immatrikulerede ved et af de danske Universiteter. Dets Bestemmelse er, at bidrage til Hovedstaden Kiøbenhavns Forsvar ved militair Tjeneste.

§. 2.

Foruden Chefen, som af Os selv umiddelbar udnævnes, bestaaer Corpset af en Oberstlieutenant eller Næstcommanderende, en Major, Adjutanter hos Chefen efter Fornødenhed, to Bataillons-Adjutanter, en Overlæge, fire Underlæger, en Regiments-Quarteermester, en Auditeur, og otte Compagnier. Et Compagnie bestaaer af Capitainen, Premierlieutenanten, Secondlieutenanten, en Commandeer-Sergeant, en Foureer, otte Underofficerer, og Mandskabet.

§. 3.

Ligesom Chefen, beskikkes den Næstcommanderende og Majoren af Os selv, uden Hensyn til, om de have staaet i Corpset eller ikke.

§. 4.

Til de andre Officeers-Pladser skeer i Vacantes Tilfælde Forfremmelsen saaledes: at Officererne, Chefen undtagen, foreslaae til en Capitains eller Premierlieutenants Plads tre af Corpsets Medlemmer af den Klasse, der følger næst efter den, hvori Pladsen er vacant; men at Officererne og Under-Officererne til en Secondlieutenants Plads foreslaae fire af Under-Officeers-Klassen, hvorefter Chefen bringer en af de Valgte i Forslag til Vor allerhøieste Approbation.

§. 5.

Overlægen, Regiments-Quarteermesteren og Auditeuren vælges blant Corpsets Medlemmer af Chefen, og indstilles af Ham til Vor allerhøieste Approbation.

§. 6.

Overlægen og Auditeuren skulle have Embeds-Examen med bedste Character.

§. 7.

Underlægen antages med Chefens Samtykke af Overlægen.

§. 8.

Commandeer-Sergeanten og Foureren vælges blant Compagniets Under-Officerer af dets

Overstbefalende, og med Approbation af Corpsets Chef.

§. 9.

Til en vacant Under-Officeers Plads foreslaae Compagniets Under-Officerer og Mandskab ved Valg sex, hvilke af Compagnie-Chefen fremstilles for Corpsets Chef, som deraf udnævner een.

§. 10.

I Almindelighed bør ingen foreslaaes til Under-Officer, uden de som have taget den philosophiske og philologiske Examen. Særdeles Undtagelse herfra kan skee for saadanne, hvis academiske eller borgerlige Stilling giver dem videnskabelig Rang med forommeldte Candidater; og bør Compagnie-Chefen, ved at forestille Corpsets Chef de af Compagniet foreslaaede sex Personer, gjøre Chefen opmærksom paa de Grunde, som fortrinsligen efter hans Formeening kunde anbefale hiin eller denne, som meest skikket til at være Under-Officer.

§. 11.

Naar en vacant Over- eller Under-Officeers Plads skal besættes, bekiendtgøres ved Befaling fra Corpsets Chef, i det mindste tre Dage forud, at Valg til Forslag af Personer kan skee. Audi-teuren fører ved samme Protocolen, og Stemme-

Fleerheden beregnes efter Personernes og ikke efter Classernes Antal. Naar mere end een, være sig Officeers, eller Under-Officeers-Plads, er vacant, bør i det mindste saa mange foreslaaes efter den 4de og 9de §, at de Foreslaagnes Antal udgjør det dobbelte af de vacante Pladser.

§. 12.

Da det er at formode, at enhver, der som academisk Borger opholder sig i Kiøbenhavn, indtræder i Corpsset, naar ikke physiske Mangler gjør ham det umueligt, antages herefter ingen, der ikke er immatriculeret Student, til Corpsets Medlem.

§. 13.

De Officerer af Corpsset, der ingen anden Rang have, rangere med Officererne af Kiøbenhavns borgerlige Infanterie, og som disse benaades Capitainerne med Armeens Feldttegn. Overlægen, Regiments-Quarteermesteren og Auditeuren rangere efter samme Forhold.

§. 14.

Enhver rangerer i Corpsset efter sin Klasse, og i Classen efter sin Anciennitet.

§. 15.

Corpsset forsynes fra Arsenalet med Armatur, Patronaster og Ammunition.

§. 16.

Der tilstaaes Corpsset to Tambourer og en Piber for hvert Compagnie. De antages af Corpssets Chef, og nyde, medens de tiene ved Corpsset, de Friheder, som ved Reglementet af 13de Julii 1804 § 19. ere forundte Tambourerne og Piberne ved Kiøbenhavns borgerlige Artillerie.

§. 17.

Naar nogen af Corpssets Medlemmer begraves med militaire Honneurs af Corpsset, ere Bedkommende fritagne for at betale Liigbærere, imod at Kirkens Betiente intet fragaaer af deres Rettigheder.

§. 18.

Det tillades Corpsset at have et eget Seigl, efter en allernaadigst approberet Tegning.

A n d e t C a p i t e l.

Om Corpssets Pligter.

§. 19.

§ Almindelighed har enhver Corpssets Medlem, i den Tieneste der paaligger ham, de Pligter at iagttage, hvilke Tienstens Natur i Overensstemmelse med de militaire Love medfører.

§. 20.

Enhver, som tiltræder Corpset, bør i Overværelse af Majoren, en Subaltern-Officer, og Auditeuren, aflægge Troestabs-Eeden, som følger:

"Jeg lover og sværger, at jeg vil være Vor
 "allernaadigste Arve-Konge og Herre, Fre-
 "derik den Siette, tro og lydig, og at jeg
 "ufortrøden og trofast skal efterkomme min
 "Pligt, som Medlem af Hans Majestæt Kon-
 "gens Liv-Corps at værne for Staden Kjø-
 "benhavn: Saa sandt hielpes mig Gud og
 "hans hellige Ord!"

§. 21.

Naar Staden Kjøbenhavn trues med fiendt-
 ligt Angreb, eller naar dens Sikkerhed det fordrer,
 bør Corpset tage en til dets Styrke forholds-
 mæssig Deel i Garnisonens Tjeneste paa Borden,
 i Staden, eller hvorsomhelst Chefen efter foregaa-
 ende allernaadigste Befaling, eller i Vor Fravæ-
 relse efter Befaling af Kjøbenhavns Gouvernement,
 maatte bestemme. Hvoraf følger, at Corpset i et
 almindeligt Udfald ved overordentlige Tilfælde og-
 saa bør deeltage.

§. 22.

Det paaligger endvidere Corpset, at holde
 Baabenavelses overensstemmende med dets Die-

med; Chefen bestemmer Tiden hertil, saavidt mueligt, efter Medlemmernes Stilling.

§. 23.

Corpsset skal have en Exerceer-Skole, i hvilken de Tiltrædende skulle dannes. Den forestaaes af en Stabs-Officer med fornødne Officerer og Under-Officerer.

§. 24.

I Skolen bør, foruden den til Corpsets Bestemmelse passende Exercitie, hvorhen Skive-Skydning hører, ogsaa læres at gjøre Patroner, samt at kiende og kunne adskille og sammensætte Bæverets enkelte Dele.

§. 25.

Enhver Corpsets Medlem er i Corpsets Tieneste-Sager pligtig nøie at efterkomme sin Foresattes Befaling, og ligeledes strængt at iagttage Subordinationen i Tienesten; Skulde nogen troe sig forurettet, bør han dog adlyde, men kan siden lovligen indtale sin Ret.

§. 26.

Enhver er pligtig at møde i Tienesten til den Tid, som er befaleet, med mindre han enten har gyldig Forhindring eller vedkommende Foresattes Tilladelse.

§. 27.

Sygdom og andre gyldige Forsald skulle, naar det er mueligt, meldes for den til Mødet bestemte Tid.

§. 28.

Bortreise, der kan have Udeblivelse fra bestemte Tjeneste-Forretninger til Følge, bør forud anmeldes.

§. 29.

Med Anmeldelser om Sygdom, Forretninger og Bortreise, samt om disse Forsalds Ophør, forholdes i øvrigt efter de sædvanlige militaire Anordninger, og det som af Corpsets Chef nærmere maatte bestemmes. Naar Corpset forretter daglig Tjeneste, kan ingen af samme forlade Byen, uden i Forveien at have meldt det og dertil erholdt Tilladelse.

§. 30.

Til Fritagelse for Vaaben-Øvelser og andre Tjeneste-Forretninger, enten for enkelt Gang eller for længere Tid, kan Tilladelse gives, naar den Ansøgendes akademiske eller borgerlige Stilling gjør det fornødent.

§. 31.

Denne Tilladelse begiere Officererne i ethvert Tilfælde af Corpsets Chef; det samme gielder om

Tilladelse for nogen af Under-Officererne eller Mandskabet paa længere Tid end fire Uger, men Tilladelse paa kortere Tid erholde de af Compagnie-Chefen.

§. 32.

Naar Corpset er pligtigt at tage Deel i Staden Kiøbenhavns Forsvar, følger det af Pligtens Natur: at alene Sygdom og en ikke tilregnelig Umuelighed, ere gyldige Udeblivelses Marsager; at ingen anden end Corpsets Chef kan meddele Tilladelse til Bortreise eller anden Frihed fra Tienesten; og at saadan Tilladelse ligesaaalidet kan søges som gives uden retfærdiggjørende Marsag.

§. 33.

Enhver er pligtig at bære den reglementerede Uniform i Tienesten, og maae han ei heller tillade sig nogen Forandring ved samme udenfor Tienesten. Enhver holder ligeledes sin Armatur i forsvarlig Stand; efterlader han dette, og Armaturen saaledes forsætlig bedærves, da bør han betale den derved forarsagede Skade. I Uformuenheds Tilfælde straffes han med Arrest efter Chefens nærmere Bestemmelse.

§. 34.

Compagnie-Chefen skal have nøie Opsyn med, at intet af den Armatur, der hører til

hans Compagnie, bedærvet; hvad af saadan Ar-
matur beskædiges i Tienesten, istandsættes efter
Compagnie-Chefens Attest ved den Bøsssemager
af Staden eller Garnisonen, som af Corpsets
Chef dertil er antagen.

§. 35.

De fornødne Protocoller, Journaler og Lister
er enhver Bedkommende pligtig at holde med
Orden og Reelagtighed efter de befalede Sche-
mata. Compagnie-Cheferne ere ansvarlige for,
at alt dette skeer ved deres Compagnier.

Tredie Capitel.

Om Overtrædelser og Straffe.

§. 36.

Corpsets Medlemmer ere alene i Tieneste-
sager dets Jurisdiction undergivne. Denne ud-
væses enten af Corpsets Chef, eller ved en af ham
anordnet og i Overeensstemmelse med de mili-
taire Love administreret Krigsret.

§. 37.

Naar Corpset gjør Tieneste mod Fienden,
straffes Overtrædelser i Tienesten efter de mili-
taire Love, for saavidt og saaledes som disse i

Overeensstemmelse med Corpsets Natur ere anvendelige; istedet for corporlige Straffe, anvendes Arrest, Straffe; og Sagerne blive, naar de efter Krigslovene henhøre under Krigsretten, at paadømme ved Corpsets Ret.

§. 38.

Naar Corpset ikke gjør Tieneste mod Fienden, straffes Overtrædelserne efter de i dette Reglement fastsatte Bestemmelser.

§. 39.

Mindre Overtrædelser af Tieneste, Pligterne, saasom Udeblivelse fra Møde, Mangel af vedbørlig Omhu for Armaturen, straffes, dersom de begaaes af nogen af Under-Officererne eller Mandskabet, med en forholdsmæssig Mulct fra 2 Mark til 2 Rigsdaler, indtil de ved Gientagelse qualificere sig til Arrest, alt efter Chefens Kiendelse. Men begaaer nogen Officeer slige Overtrædelser, ansees han enten med Trettesættelse af Chefen, eller med Arrest efter Chefens Kiendelse.

§. 40.

Mindre Subordinations, Overtrædelser straffes efter Chefens Kiendelse med Arrest, i Forhold til Overtrædelsens Bestaaffenhed og Grad.

§. 41.

Betydelige og grove Subordinations: Overtrædelser straffes efter Krigsbrets Dom, enten med Arrest eller Udelukkelse af Corpsset. Er den til Udelukkelse dømte af Officeer: Classen, bliver Domacten at indstille med General: Auditeurens Betænkning til Vor allerhøieste Resolution.

§. 42.

Skulde nogen i Tienesten forsee sig saaledes, at den Overst: Commanderende maatte finde det fornødent at lade ham arrestere, da er den Overst: Commanderende hertil berettiget, men pligtig, saasnart mueligt, at indberette Sagen til Chefen.

§. 43.

Den, som enten i dette eller noget andet Tilfælde i Tienesten anseer sig forurettet af sin Forsatte, er berettiget at indgive Klage til Corpsets Chef, som efter Sagens Beskaffenhed enten selv paafiender den, eller lader den paafiende ved en Krigsbret.

§. 44.

Alle Mulcter tilfalde Corpsets Cassse, erlægges til Compagnie: Chefen, og indleveres af ham til Cassen. Erlægges Mulcten ei inden den fastsatte Tids Udløb, lider den Skyldige Arrest, istæ-

det for Mulct, efter Chefens nærmere Bestemmelse.

§. 45.

Den som tre Gange er mulcteret for samme Overtrædelse, straffes med Arrest, naar han i samme Aar den gientager.

§. 46.

Corpsets Chef kan tilkiende Arrest fra to Dage til otte Dage.

§. 47.

Straffen for den gientagne Overtrædelse bliver, for saavidt de foranførte Bestemmelser ei medføre en haardere Straf, af samme Slags, som den der blev anvendt for samme næstforegaaende Overtrædelse, men større i Grad; dog inden de foran bestemte Grændser, saaledes, at det afvigte Aars Straffe ei vedkomme det følgende.

§. 48.

Dersom nogen ved jevnlige Overtrædelser ansees uskikket til at være Corpsets Medlem; advares han af Corpsets Chef at søge Afstæed; følger han ikke Advarslen, anordnes af Chefen en Krigsbret, og finder denne ham uskikket til at forblive i Corpset, straffes han med Udelukkelse deraf.

§. 49.

Enhver, som sættes under Tiltale for vanærende Handlinger, skal suspenderes fra Corpsets Tjeneste, og naar han ved endelig Dom er befunden skyldig til corporlig Straf, udelukkes aldeles af Corpset.

§. 50.

I ethvert Tilfælde, naar Chefen har tilkiendt Arrest, som regulair Straf, kan den Domte erholde Sagen paakiendt ved Krigsret, naar han derom indgiver Begiering.

§. 51.

De Medlemmer af Corpset, hvis Stilling i Staten gjør, at de opholde sig udi Kiøbenhavn længere, end den, til den academiske Løbebanes Fuldendelse i Almindelighed udfordrede Tid, kunne, naar de det begiere, fritages fra Tjeneste i Corpset, naar de i samme have tient i sex Aar, og tillades dem end videre at bære den for Corpset og deres Klasse i samme allernaadigst reglementerede Uniform.

§. 52.

Flid, Duelighed og Tjeneste, Gør i Corpsets Tjeneste vil allernaadigst vorde tagen i fortrinlig Betragtning ved Ansøgning om Befordring

til Embeder, naar herom erholdes Chefens Vidnesbyrd, og lige Dueligheds Grader finde Sted hos de Ansøgende, samt øvrige Omstændigheder det tillade.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn, den 14de Maj 1808.

Under Vor Kongelige Haand og Seigl.

Frederik R.

(L. S.)

Raað.

Cold.

Bülow.

Monrad.

V. S r i f t e r.

1. *De Aris multiscio, antiquissimo Islandorum Historico; specimen inaugurale pro summis in Philosophia honoribus. Auct. Erico Christiano Werlauff, Biblioth. Regiæ ab epistolis. Hauniæ 1808. 106. pp. 8.*

Forfatteren havde, efter Fortællingen, besluttet at forsøge paa en eller anden gammel nordisk Historieforfatteres Monographie, saadan som N. Mag-

næus har leveret af Sæmund. Hans Valg faldt paa Nordens ældste Annalist, hvis Troværdighed Adeling har villet gjøre mistænkelig. Korf. forsikrer, at han har samlet og undersøgt alt, hvad der hører til Ares Levnet og Skrifter, og er vis paa, at han intet har udeladt, som paa nogen Maade vedkommer hans Gienstand.

Arbeidet er inddeelt i 3 Afsnit. I det første gives Efterretning om Ares Levnet, saavidt dertil have Data. Han var fød i Island 1067. Hans Fader Thorgils druknede, medens han var et Barn. Derpaa tog hans Farbroder Geller ham til sig; efter dennes Død 1073 kom han til Hall paa Haukadal (om denne s. Finn. Johannæi Hist. eccles. Isl. T. 1. p. 192), hos hvilken han opholdt sig fra sit 7de til sit 21de Aar. Det er uvidt, hvor han da kom hen; og man erfarer intet om ham, førend man seer ham under Biskop Gisfur at vies til Præst. Han var gift og havde Børn; thi først 1179 blev det Geistligheden i Island forbudet at indgaae Egtteskab. Han døde

148. Hans Navn, Arie (Orn), er hyppigt i de gamle Krøniker. De Gamle have givet ham tvende Tilnavne: hinn froði og hinn gamli. Froðr betyder en lærd, indsigtsfuld Mand, især med Hensyn til historiske Kundskaber; thi mange af de Gamle, som fik dette Tilnavn, vare Krønikeskrivere. En ualmindelig historisk Lærdom har

da vel især forskaffet Are det samme, endskjønt ogsaa hans øvrige lærde Kundskaber f. E. i det latinske Sprog, Theologien og Chronographien dertil kan have bidraget. Det andet Tilnavn: *hinn gamli* giver *Kristni-Saga* ham, ikke for hans høie Alders Skyld, men til Forskiel fra hans Sønneson Are den Stærke, ligesom *Valdemar 2*, *Hagen Hagensen* o. fl. fik Tilnavn af *den Gamle*, for ved dette at skilles fra deres Sønner af samme Navn.

Det andet Afsnit handler om de Arbeider af Are Frode, som enten ere tabte eller optagne i de Nyeres Krøniker. I Almindelighed tilføjes Are følgende Skrifter: a. *Historia Islandiæ maior* (*Íslendinga-Bók hin stærri*); b. *Historiæ Regum Norvegiæ* (*Nesi Noregs Konunga*) og c. *Schedæ s. libellus de Islandiæ* (*Íslendinga-Bók*), hvilket sidste endnu have. Forfatteren antager den almindelige Meening, at de under a og b anførte ere tabte, men søger derhos at bevise, at begge disse Skrifter ikke have været forskellige Arbeider, men eet og det samme, nemlig et større historisk Værk, og at de under c. anførte Schedæ, som endnu have, ere blot at ansee som et forbedret Udtog af hiint. Beviis for denne Sætnings Rigtighed finder Forf. dels i Fortalen til Schedæ, dels i Snorres Indledning til hans *Norske Konges Krønike*. Om dette større og

tabte Værk gjør han sig da denne Forestilling, at det som et slags historisk Magazin har indeholdt alle de Efterretninger, han havde kunnet samle til hele Nordens og især til sit Fødelands Historie, om Konger og berømte Mænd og deres Dødt, om Krige, Uaar &c. Forf. undersøger nu videre S. 19 ff. hvorledes vel dette tabte Værk har været beskaffet, og handler om den Tidspunkt, naar det vel kunde være forfattet, om dets Indhold og om de Fragmenter deraf, som maa ske endnu findes i Landnama, Heimskringla- eller andre Skrifter. Tiden sættes mellem 1122 og 1133. Om det formodede Indhold er nylig meldt. Som Kilder formenes han at have benyttet deels Odd Kollsens mundtlige Meddelelser, deels adskillige skrevne Efterretninger, deels Traditioner, men ikke Sange. Forf. er tilbøielig til at antage, at dette Værk har indbefattet de norske Konger indtil Magnus den Blinde, og paa staaer, at saavel Snorros Heimskringla som Landnamabok for en Deel derpaa ere byggede. a)

- a) Endelig Udg. har gjort sig til Regel, at de Anmeldelser af literære Producter, som i disse Annaler skee, blot skulle være historiske, ikke kritiske, vil han dog i Hensende til nærværende Arbejde tillade sig nogen Undtagelse, paa Grund af, at han paa Embedsvegne allerede har været anlediget til, offentlig at fremsætte sine Tvivl om Rig-

Det tredje Afsnit angaaer Ales Frodes Schedæ de Islandia, Jöfendinga, Bok; S. 26 ff. I den Forudsætning, at dette lille Skrift er

tigheden af enkelte i samme forekommende Paa-
 stænde. Altm. er saaledes af den Meening, at
 Ales Frode ikke har skrevet noget saadant større
 historisk Værk, der skulde være tabt, og hvoraf
 den Jöfendingabok, vi nu have, skulde være et
 Udtog. Han vil anføre sine Grunde og henstille
 disse saavel til den lærde Forfatters som andre
 Kyndiges nærmere Bedømmelse og maa skee Be-
 richtigelse.

De Steder i Begyndelsen af Ales Frodes Jölan-
 dingabok eller Schedæ og i Fortalen til Snor-
 ros Heimskringla, paa hvilke Forf. især støtter
 sin Meening, bevise intet for denne, men ere den
 snarere imod.

Det første Sted lyder saaledes: "dette Skrift
 om Island opsatte jeg først for vore Biskopper
 Eborlaf og Ketil, og lod det gienneemsee saavel
 af begge disse som af Gæmund Præst. Og da de
 nu syntes, at noget deri var ret godt, som det var,
 men noget burde være fuldstændigere, saa forfattede
 jeg nærværende nye Arbeide af den samme Art,
 foruden Stamtablerne og Kongernes Chronologie,
 og tilføiede, hvad mere jeg siden den Tid hav-
 de faaet Kundskab om, og som nu er fuldstæn-
 digere fremsat i nærværende Arbeide end i
 hiint." Det er klart, at Ales Frode her ikke,
 efter Forf. Paastand S. 16, siger, at hans Schedæ
 ere en Deel eller Udtog af et større Værk

et Compendium af det større tabte, og følgelig yngre, formenes det at være forfattet henved Aaret 1133. At Originalen har været skrevet

over Island med nogle Forandringer og Forbedringer og med Udeladelse af Genealogierne og Kongernes Chronologie, men at han tvertimod tydelig erklærer, at hans foregaaende Arbeide var et endnu kortere, endnu mindre fuldstændigt Udkast, hvilket han nu havde saaledes forandret, at det baade var berigtiget og forøget. De Ord: "fyr utan Efttar tolo 2c.", som Forf. oversætter ved: omissis genealogiis &c. bør ogsaa efter Anm. Menning, og især da Ane udtrykkelig siger, at hans nærværende Arbeide er fuldstændigere og vidtløftigere end det første, ikke forstaaes saaledes, at han her havde udeladt Genealogier 2c. som stode i det ældre Arbeide, hvoraf dette skulde være et Udtog, men snarere efter Textens naturlige Sammenhæng tages i den allersimpleste Menning "foruden" saa at han har villet sige, at disse Stamtavler og Chronologiske Kongerækker udgjorde en Deel af de Forøgelser, hvorved det første Udkast ved Omarbejdsen var gjort fuldstændigere. Virkelig findes ogsaa i Slutningen af Bogen saavel de Islandske Biskops som Ane's egen Genealogie ligesom og Cap. 2; et Slægtregister over Islands første Colonister; derimod savnes den omtalte Konunga-Eft; men hvor let muligt, at denne kan være tabt, især hvis den maaſkee ikke saa meget har udgjort en Deel af Skriftet som et Anhang til samme? —

med den Angelsachsiske Bogstavskrift, som bragtes i Middelalderen, slutter Korf. deraf, at der i det Manuscript, hvorefter den første Udgave er trykt,

Det andet Sted, nemlig af Snorres Fortale til hans Norske Kongers Krønike, er følgende: "Are Præst hiin Frode — — var den første Mand her i Landet, som i det norske Tungemaal optegnede baade gamle og nye Begivenheder; han beskrev især i Begyndelsen af sin Bog Islands Bebyggelse og Constitution; dernæst opregnede han Laugmændene og anmærkede, hvorlænge enhver havde været i Embede, hvorefter han ogsaa beregnede Aarene først til Christendommens Indførelse i Landet og siden til sin egen Tidssalder. Han indlod sig ogsaa i mange andre Beretninger baade til norske, danske og engelske Kongers Historie, samt om hvad vigtigt her i Landet var skeet — — han skrev, som han selv siger, Norske Kongers Chronologie efter Odds mundtlige Forflaring." Disse Ord synes ikke at indeholde noget Beviis for, at Snorro enten har kiendt eller haft ved Haanden noget andet Værk af Are Frode end netop det, vi have; ja, at han aldeles ikke har meent noget andet end dette, synes hans Beskrivelse over Indholdet og sammes Orden ved den første Sammenligning at vise; thi denne Beskrivelse passer meget nøie til Bogen, kun, at de norske Kongers Chronologie fattes, hvilken ventelig har udgiort Bogens Slutning eller et Anhang dertil, og nu er tabt.

Hvad Anm. saaledes har fremsat om Utilstræffeligheden af Korf. Beviser for sin Paastand, at

have været adskillige Abbreviaturer og tachygraphiske Tegn i den angelsachsiske Skriftmaneer, hvilke i denne første Udgave ere optagne. (Da det

Ures Schedæ skulde være et Udtog af et større historisk Værk, og denne Paastands Uantagelighed synes end videre at bekræftes ved følgende Betragtninger.

1. Det var, som Forf. selv S. 84 bemærker, sædvanligt hos Middelalderens Åreniskekrivere, til deres egentlige historiske Arbejder at føie Stamtafles og andre saadanne Smaaafstykker, der efter et kunde tabes for Efterlægten. At Ure fulgte den samme Skik, viser hans Islendingabok, og saa rimeligt det er, at den Æft af norske Konger, hvoraf han var Forfatter, blot var et som Anhang tilføiet Chronologisk Register, maa ske med nogle saa historiske Oplysninger, saa usandsynligt er det derimod, at han skulde derom have skrevet et vidtløftigt Værk; ei heller

2. kunde det i Begyndelsen af tolvte Aarhundrede endnu rimeligviis paatænkes at skrive vidtløftige Bøger i Norden, hvor Bogstavskriften nu først begyndte at benyttes til lærde Arbejder, og en lille Bog allerede maatte synes et heelt stort Forfatterstykke. Først noget længere hen kunde udførligere historiske Arbejder komme til Modenbed. Analogien af den tydske og engelske Åreniske-Literatur bekræfter tilfulde denne Meening. De første Arbejder vare allerede for tte. Endnu mindre

afryste Manuscript ikke nedstammede fra Ares Tidſalder; synes det ikke at kunne afgive noget Vidneſbyrd om den Bogſtavsſrift, Ane ſelv be-

3. kan Anm. derfor finde det ſandſynligt, at den mere ſammenſatte literære Operation, forſt at ſkrive et ſtorre Værk og derefter af ſamme at forfatte et Udtog ligesom til Haandbrug, allerede af den allerførſte iſlandſke Hiſtoriker i Begyndelſen af tolvte Aarhundrede ſkulde være foretaget eller engang i Tanken fattet.

4. Eldre indſigtsfulde og ſkarpsindige Lærde have erklæret ſig for ſamme Meening. Torſæus ſiger udtrykkelig om den Deel af Ares Bog, ſom indeholdt de norſke Kongers Chronologie, og ſom ofte citeres af Stribenterne, at den efter hans Formeening var fort (Epist. ad O. Sperling. Torſæan. p. 142); og den rigtigtdømmende D. Sperling paſſaaer i ſine haandſrevne Afhandlinger (paa det Kongel. Bibl.), at Ares Tſelendingabok (eller Schedæ) har tillige indbefattet de Genealogier og den Chronologie af norſke Konger, ſom nu ſavnes (ihvortvel ved de førſte maaſkee aldrig andre have været meente end de, ſom findes ved Bogens Slutning og i Cap. 2).

Af alt dette følger da efter Anm. uſorgribelige Meening, hvilken han gierne underkæfter den lærde Forfatters nærmere Underſøgelse og Bedømmelſe:

1. at Ane Brode ikke har ſkrevet noget vidtloftigere hiſtoriſk Værk, hvoraf hans Tſelendingabok ſkulde være et Udtog, men ſnarere, at denne

tiende sig af). S. 30 ff. meddeles critiske Bemærkninger til Texten i Ares Schedæ. S. 36 ff. Derefter handles om haandskrevne Codices og om Udgaverne. De ældste Afskrifter, som nu have, ere tvende, som Præsten John Erlanssen i Midten af 17 Aarhundrede har taget af en Pergaments-Codex, hvilken han ansaae for Ares egenhændige Original. Efter den eene af disse tvende Afskrifter, og just efter den mindst usiagtige, er den første trykte Udgave foranstaltet i Skalholt 1688 ved Biskop Theod. Thor,

sidste er en forbedret og fuldstændigere Udgave af et tidligere og kortere Arbeide.

2. at vi i hans Islendingabok eie alt, hvad Historisk han har udgivet, undtagen Genealogierne og de norske Kongers Chronologie, hvilke Stykker have udgiort Dele af eller Anhang til det selvsamme Skrift, men ere nu tabte, i det mindste Konunga-Ræsi.

3. at Forfatteren af Landnama derfor ei heller har benyttet noget vidtløftigere Arbeide af Ane (p. 23. 50), men at, hvad han af denne har laant, er taget af Islendingabok; at derfor ikke heller Levninger af Ares formeente større Værk maae søges i Landnamabok.

4. at Snorro Sturlesen har været undskyldt, at han ikke har anmærket Sange som en Deel af Ane Brodes Silder (p. 74), eftersom Islendingabok

laciuss. Paa en i alle Henseender fuldkommen Udgave arbeidede den berømte Arnas Magnæus fra 1680 til 1690. Den kom dog ikke istand, men det hele vigtige Apparat dertil giemmes paa Universitetets Bibliothek. Den anden trykte Udg. var den, som Christ. Worm besørgede i Oxford 1716. 8., hvorved han understøttedes af Magnæus. Udgiveren ledsagede Bogen med Oversættelse, Anmærkninger og Commentar. Denne Udgave, der i nogle Henseender er rigtigere end den Skalholtiske, er dog temmelig feilfuld. Exemplarer deraf ere nu blevene meget sieldne. Den sidste Udg. er den, som er besørget af Busæus, Borgemerster i Helsingør, Haun. 1733. 4. Teksten følger den Skalholtiske Udg. med nogle

fler ikke er bygget paa Sange (kun en eneste bliver der citeret), og andre historiske Arbejder af Frode ikke existerede.

5. at det altsaa er en overflodig Umage, Forfatt. har gjort sig ved p. 17. 25. at undersøge, naar vel det formeente store Værk af Ase Frode var skrevet, hvad det indeholdt, og hvilke Levninger deraf endnu maatte kunne opdages i Landnama-bok, Heimskringla ic. samt (p. 45 sqq.) hvorvidt ogsaa dette citeres i gamle Saga'r. Hvad disse Saga'r udtrykkelig citere af Ase Frodes Historie, findes næsten alt i Islendingabok, hvortil Forf. ogsaa selv for det meste henviser (p. 51. 52. ic.)

Rettelser; tilføiet er en latinſk Oversættelse, nogle Anmærkninger, hvori forekomme adskillige historiske Urigtigheder, en Afhandling af Rector Gamni: Schediasma de ratione anni solaris og et Lexicon over gamle Ord for at tiene som Supplement til Magni Olavii og Gudm. Andreæ Lexica. Busſenſ har ogsaa benyttet E. Worms Udgave ſaa vel i Oversættelsen ſom i Anmærkningerne og Ordbogen.

I det fjerde Afſnit S. 45 ff. anføres de Steder af de Gamle f. E. af Heimſkringla, Oluf Trygves. Saga, Oluf den Helliges Saga, Landnama, Kristni-Saga, Laxdæla Sag. o. f. v. hvor Aſe Frode citeres.

Det femte Afſnit undersøger det Spørgſmaal, hvilken Bogſtafſkrift Aſe vel har brugt ved ſine historiske Optegnelser. Forf. antager ſom afgjort, at Aſe dertil ei har betient ſig af Runeſkrift, men af den latinſke ved Chriſtendommen indførte Munkeskrift, ſom man kunde falde den angelsachſiſke, og finder dette iſær beſtyrket ved et Sted af Skalda, ſom anføres S. 62 a). Imidlertid tilſtaaer Forf., at Aſe ogsaa har viiſt Rune-

- a) Atter her maa Ann. være af anden Mening end Hr. Forfatt. Det ſom Hovedbeviis af Skalda anførte Sted lyder ſaaledes: "Nu eſter deres (Engellændernes) Exempel, ſiden vi have eet Lunge-

skriften en særdeles Opmærksomhed, da han endog med samnes Alphabet foretog en Forandring i Forbindelse med Thorod Runemester; disse tvende ordnede Runerne paa en ny Maade, bestemte maaskee ogsaa nøiagtigere enhver's Betydning og formerede deres Antal ved nogles Punctering. Hvad Sproget angaaer, i hvilket Ase skrev, da var

maal, ihvor vel det eene eller begge ere endeel afvegne fra deres første Liighed, saa og for desto lettere at skrive og læse, paa den Maade som nu ogsaa her i Landet Skik er, baade Love og Genealogier eller hellige Beretninger eller de lærde historiske Arbejder, den snilde Ase Thorgilsen skrev; saa haver jeg ogsaa affattet et Alphabet for os Islændere, hvori jeg baade har optaget alle de latinske Bogstaver, som syntes mig at svare til vort Maal, saa at de deri kunde rigtig udtales, og andre, som forekom mig at behøves, men derhos udeladt dem, som ikke passe sig til vort Sprog."

Man seer af dette Sted, at Forfatteren af Skalda, der levede mod Slutningen af 13 eller i Begyndelsen af 14 Aarhundrede, sandt fornødent at indrette et nyt forbedret latinsk (eller angelsaksisk) Alphabet med de Tillemplinger, som Forskiellen mellem det latinske og islandske Sprog og begges Udtale gjorde fornødne; men det indeholder intet Beviis for, at Ase har ved Affattelsen

det, som Snorro siger, det norske, hvilket da var synonym med det danske, nemlig det skandinaviske, som for nærværende Tid alene tales og skrives i Island, skønt ogsaa der meget forandret, og derfor nu kaldes det islandsk. (S. Vidalin og Erichsen til Gunnl. Sag. S. 265). Fra det 13 Aarh. af blev det nordiske Sprog lige-

af sine Skrifter betient sig af den angelsachsiske Bogstavskrift; meget mere her gøres udtrykkelig Forskiel mellem en ældre og en nyere Tid, og just som Grund for Nødvendigheden af at forbedre det latinske (angelsachsiske) Alphabet anføres, at det var ønskeligt, at de ældre kristelige Minde-mærker (Love Saga'r ic.) og deriblandt Ares vigtige Skrifter maatte kunne skrives og læses paa den Maade (i den Skrift), der nu (da Skalda blev forfattet) ogsaa i Island var bleven herskende, (nemlig en fordærvet latinsk, som overalt med Christendommen indførtes og alle vegne fortrængte den scriptura barbara, som de uomvendte Folk havde brugt.) Man maa altsaa efter Anm. Mening forestille sig Tingen saaledes, at Overhaandtagelsen af den angelsachsiske Bogstavskrift (en naturlig Folge af Christendommen), men som dog, saaledes som den indkom fra Engelland, ikke passede ganske til det islandsk Alphabet og Sprog, og derfor anledigede Banfelighed og Ustædighed ved ethvert Forsøg paa at udtrykke islandsk Ord med angelsachsiske Bogstaver, bestemte Forfatteren af Skalda til at raade Bod paa denne

saa ofte benævnet norſk ſom danſk Maal, og oftere, især naar der var Spørgsmaal om den norſke eller islandſke Dialect.

I det ſiette Afſnit S. 66 ff. undersøges Ares hiſtoriske Troeværdighed. Da det først var ved og efter Chriſtendommens Indførelſe, at man i Norden lærte at ſkrive Bøger, hvortil den Rune-

Mangel ved et til det islandſke Sprog ſomnødenhed lempet, derefter deels udvidet, deels modificeret nyt angelsachſiſk Alphabet, ved Hielp af hvilket man ſattes iſtand til, fuldstændigere og nøiagtigere end hidtil at udtrykke i den nye Skrift det gamle Sprog s Løner og Ord.

Men er det heraf klart, at Ane ſelv ikke kan have brugt den angelsachſiſke Bogſtafskrift, der længe efter hans Tid havde modtaget den nyſomtalte Forbedring, maaſkee bevifer Stedet dog ſaa meget, at han har betient ſig af den ſamme angelsachſiſke Skrift, ſaaledes ſom den anvendtes forinden Forfatteren af Skalda forbedrede og udvidede ſammes Alphabet? Til dette Spørgsmaals Beſvarelſe afgiver det anførte Sted aldeles intet Bidrag, efterſom det blot omtaler det nye forbedrede Alphabet, i hvilket nu ogsaa Ares Værker kunde afſkrives, men lader uafgiort, i hvilken ældre Bogſtafskrift diſſe da havdeſ. Men antage vi endog, at Ares Skrifter i Slutningen af 13 Aarhundrede circulerede paa Island i den ældre

skrift, man hidtil havde, egentlig ikke brugtes, saa maatte Ares Beretninger, da han levede saa kort efter denne Religionsforandring (A. 1000), især være byggede paa Traditioner og mundtlige Meddelelser; men naar man betænker, at den islandske Historie først begynder med Aaret 870, da Den fik Colonister, og der altsaa

angelsachsiske Bogstavskrift, saa følger deraf ingenlunde, at Ares selv 200 Aar isorveien havde betient sig af den samme, som da var aldeles ny, ligesaaalidet som i Bogtrykkeriets Historie den Omstændighed, at f. E. senere Udgaver af et eller andet gammelt engelsk Værk ere foranstaltede med latinske Typer, kan tiene til Beviis for, at i de første Udgaver ikke den gothiske Skrift var anvendt. Vist nok kunde Ares geistlige Embedestilling og det, at han maaskee nærmest tænkte sig geistlige Læsere, lade formode, at han, skønt han levede saa kort efter Christendommen og den angelsachsiske Bogstavskrifts Indførelse, dog ved sine literære Arbejder hellere havde betient sig af den sidste end af den indenlandske Runeskrift; og Anmeld. vilde af flere Aarsager helde til denne Mening, dersom ikke den af Fors. selv S. 57 efter Skalda bemærkede Omstændighed "at Ares selv i Forbindelse med Thorod Runemeester havde foretaget en Forandring eller Forbedring med det danske s. norske d. e. Runnealphabetet," (om hvilken Reforms Bessaffenhed Anm. fuldkommen tiltræder Fors. Uttring S. 60) næsten tvang ham

ikke forløb mere end 130 Aar, inden Christendommen der blev indført og med den Bogskrivning bekiendt; at Ase kun levede et Par hundrede Aar sildigere end Island blev bebygget, og at hans Optegnelser indskrænke sig til et Tidrum af omtrent 250 Aar, som nærmest gif foran hans egen TidSalder, saa seer man, hvor lidet det kunde

til at antage, at Ase ved Affattelsen af sine historiske Arbejder har betient sig ikke af angelsachsiske men af Runeskrift. Thi hvilken Grund skulde vel han og Thorod have haft til at være betænkt paa en Reform af Runeskriften, naar det ikke var deres Mening, at den mere skulde bruges? hvorledes skulde Ase være saa omhyggelig for Vedligeholdelsen og Forbedringen af et Alphabet, paa hvis Forkastelse han selv gav Exempel? hvorledes paa een gang vise denne Nationalskrift saa megen Opmærksomhed og saa megen Ringeagt? Er det ikke meget rimeligere, at just hans Forsæt at vorde Skribent, hans Forsøg paa, i denne Skrift at efterlade noget Guldstændigere, end hidtil var optegnet, og de Mangler i det nordiske Alphabet, han ved denne Leilighed og end mere ved Sammenligning med det nyindkomne angelsachsiske bemærkede, have anlediget ham til at foretage den Reform i Runeskriften, som Skalda omtaler? Læg hertil, at Runeskriften denaang endnu betragtedes som en Art af Nationaleiendom, som den Tids Patriotisme ikke satte liden Pris paa; at den til Ares Tid var ligesaa bekiendt, som den angelsach-

være ham vanskeligt at tilvejebringe paalidelige Efterretninger om det, han fortæller, hvorved til-
lige maa erindres, med hvilken Omhyggelighed
og Sikkerhed man, førend Bogskriverie blev almin-
delig, betroede til Hukommelsen og Overleverelsen
hvad man ansaae værdigt at forplantes til Ef-
terlægten (jvfr. Wolfii Proleg. in Homer. p. 59.

siffe, blandt Lægsfolk, der havde lært at læse, maa-
ske endnu mere; at Alre som i slandse Lærd
formodentlig satte en Ære i hellere at bidrage
til Nationalskriftens Vedligeholdelse, Hæder og
Guldkommengjørelse end til dens Ringeanst og For-
trængelse; at endog længe efter Christendom-
mens Indførelse (hvor meget mere da strax i Be-
gyndelsen) Runeskriften selv i det sydlige Dan-
mark og Overrig betragtedes som en høitideligere
og formedelst sin Alderdom ærværdigere Skrift,
hvilken man derfor anvendte til Indskrifter paa
Tiigstene og andre Monumenter, ja endog til hele
Lovcodices. Man har jo af den saakaldte verd-
lige skaanske Lov en Codex med Runeskrift, som
efter Rosod Anders Meningen er skreven sidst i det
13de Aarhundrede (Ros. Anders juridiske Skrift.
1 D. S. 90 f.); ja en af Baldemarerne skal jo
endnu have søgt en Fortieneste i at forøge Rune-
alfabetet ved at sætte en Punkt i 4 Runer, hvil-
ket i det mindste viser, at deres Brug end ikke
i Danmark paa den Tid var ganske forfaldet.

101, 104), til hvilket Niemeed ogsaa de da saa almindelige historiske Sange maatte blive et vigtigt Hielpemiddel (jvf. Snorros Fortale til Heimskr.)

Sange har Ase Frode ikke lagt til Grund for sine Beretninger i de Schedæ, vi have af ham; hans Niemeed var alene at levere en fort og tro-

Anm. Mening er derfor, at Ase ved Affattelsen af sin Bog har betient sig ikke af angelsachsiske men af Runeskrift, og derved bestrykes end mere den forhen giorte Paastand, at Ares historiske Arbejder overhoved have været forte og ikke bestaaet i videre end den Islendingabok, som vi have af ham, dog med Indbegreb af den Deel deraf, som nu er tabt. Neppe behøver det at bemærkes, at saadan Mening om den af Ase anvendte Bogstavskrift ingenlunde svækkes ved den Omstændighed, at den ældste Codex af hans Schedæ om hvilken vi vide noget, nemlig den, som Brynolf Evensen i Aaret 1651 lod udfribe, og hvorfra de nuværende haandskrevne Exemplarer stamme, var affattet i angelsachsiske Skrift; thi efter al Rimelighed har bemeldte, nu tabte, Codex ikke været ældre end fra 13, maaskee 14 Aarhundrede (ikke, som Hr. Korf. S. 37. mener, fra en Tid, der grændsede nær til Ares) og kan folgelig ikke afgive noget Beviis for, at Ase i Begyndelsen af 12 Aarhundrede har betient sig af angelsachsiske Skrift (der i al Fald maatte være den ældre),

værdig profaist Historie (Forfat. troer, at han i det formeentligen tabte større Værk har giort mere Brug af Sange): Derimod veraaber han sig saa hyppig paa Traditioner og mundtlige Vidnesbyrd, at man med Føie kan paastaae, at hans hele Arbeide derpaa er bygget. Hans Kilder vare, som Enorro siger, bedagede og kundige Mænd, hvis Fortællinger hans egen Lærelyst, Vid og lyffelige Husommelse med muligste Fordeel benyttede. Disse Mænd, der af Forf. S. 75 f. opregnes, vare tildeels ogsaa ifølge deres borgerlige Stilling og deres Embeders Bigtighed bedre end nogen anden istand til at vide og meddele, hvad Aie for sin Hensigt kunde ønske at blive underrettet om. Endog agtværdige gamle Mæstrenes Vidnesbyrd førte Aie sig til Nytte. Skrevne Mindemærker i Modersmaalet nævner Aie ikke blandt sine Kilder; ei heller citerer han mere end eet udenlandst Skrift, nemlig St. Edmunds

eller overhoved nogen Oplysning om, i hvilken Skrift han har affattet sine historiske Arbeider.

Udg. ønsker, at de i disse tvende Anmærkninger yttrede Tvivl maatte fortiene Opmærksomhed nok for at blive den lærde Forf. Anledning til nærmere at undersøge de Punkter, de angaae, og derved at tilveiebringe større Tydelighed i Sagen, maaskee ny Styrke for hans egne Paastande.

Historie, der var forfattet i Engelland mod Slutningen af det 10 Aarhundrede.

Efter de gamle Historikeres Sædvane anføres ogsaa ofte af Ane Frode anonyme Auctoriteter under den Formel: "sva er sagt, sva er mælt" o. dl. hvorved han tilkiendegiver, at han ikke aldeles indestaaer for Sandheden af det Fortalte; ligesom han overhovedet i Fortalen erindrer, at han gierne kan have taget feil i Noget; men denne Oprigtighed svækker ikke Troværdigheden af hans Beretninger i Almindelighed, af ovenansførte Aarsager. En Fortieneste hos Ane er det ogsaa, at han imod sine Samtidiges og Landsmænds Sædvane tilføier Aars tal. Ei heller indeholde hans Schedæ noget Utroligt eller Fabelagtigt, en eeneste Drøm undtagen, men simple historiske Facta. Er der noget Urigtigt i det, han c. VII. fortæller om de to Konger af Danmark og Norge, saa er dog dette den egentlige islandske Historie, der var hans Hovedgiensstand, mindre vedkommende. Ogsaa kan man tilgive ham, at han i det sit Skrift tilføiede Slægtregister af hans egen Familie har ladet sig henrive af sin Tidssalders Annalisters Feil, at nedlede deres Herkomst fra en berømt Mand i Oldtiden, og saaledes er kommen til at opstille en Stamtable, hvis Paalidelighed ikke ligefrem kan antages. (Han nedleder i 36 Generatio-

ner sin Ret fra Yngre Odins Søn. Schanning har ikke dristet sig til at tvivle om Rigtigheden heraf, ja endog bygget sin hele Chronologie paa dette Slægtregister. S. hans Afhandling om den gamle nordiske Chronologie i hans Skrift om de nordiske Folks Oprindelse.) I øvrigt fælder Forf. S. 89 den endelige Dom: at Ane Frode har været en redelig Annalist, der vel maaskee i alt for stor Simpeltid og Korthed, men uden al Indklædning af Fabler og Pynt, overleverede Efterslægten hvad Tilforladeligt han om sit Fædrelands Historie havde erfaret. Imellem ham og den samtidige Russiske Nestor finder Forf. megen Liighed. Adelungs Ubilighed mod ham bliver ved denne Leilighed ikke uretset.

I syvende Affnit opregnes de anonyme Skrifter, som af de Nyere ere blevene Ane Frode tillagte, skønt uden tilstrækkelig Grund s. E. Gunnlaugs Saga, Laxdæla S. Olafs S. Kristni S. Eirbyggja S. 1c.

Det ottende Affnit undersøger det Spørgsmaal, om Ane med Røie kaldes Islands ældste Annalist. Forf. søger S. 98 ff. at giendrive deres Mening, som have paastaet, at allerede Biskop Isleif (+ 1080) har skrevet en Kronike, og viser, hvorledes denne Wildfarelse kan være

opstaaet. Imidlertid have dog Lærde som Torfæus, Magnæus, Schønning og Langebek antaget, at bemeldte Ísleif har efterladt historiske Arbejder, der vel ere tabte, men dog af Are og andre islandske Historieskrivere kunne være benyttede.

Afhandlingen sluttet med et Anhang p. 105. 106. om Kollfeg og Sæmund, begge med Tilnavn Frode, Ares Samtidige. Om den første veed man kun lidet. Han levede i det tolvte Aarhundrede, og har, efter Landnama S., skrevet om Islands Betnyggelse. Forf. finder det sandsynligt, at Kollfeg ligesom Are og de andre har indskrænket sig til een Fierding af Den, maaskee den østlige, hvor hans Farsfader boede. Ogsaa citeres hans Skrift just i Begyndelsen af den Afdeling i Landnama, der handler om den østre Fierding. I Henseende til Sæmund henvises Læseren af Forf. til N. Magnæi, af Erichsen forøgede Afhandling, som findes ved Udgaven af Sæmunds Edda Kbhavn 1787 med den Bemærkning, at det vilde være at skrive en Iliade efter Homer, hvis Rogen her vilde foretage sig et nyt Arbejde, ihvorvel der stedse kunde være nogen Efterslet at giøre, hvorpaa anføres et Par Exempler.

2. Tanker om Nationalopdragelsen, betragtet som det virksomste Middel til at fremme Almeenaand og Fædrelandskærlighed; af L. Engelstoft, Professor ic. Kjøbenh. 1808. 318 S. 8. Paa den Gyldendalske Boghandlings Forlag.

Forfatterens Hensigt med dette Arbejde, hvilken han i Forerindringen udsærligere har forklaret, var aldeles ikke enten at fremsætte noget nyt pædagogisk System eller at levere noget nyt Aggregat af specielle Anviisninger til Benyttelse i Opdragelsens forskjellige Epocher og Grene; hans Ønske var alene, i Henseende til Ungdommens Dannelse, saavidt det stod til ham, at indsatte Naturen og Fornuften i deres misfærdte Rettigheder, at fortrænge gamle og nye Fordomme, Pedanteriets, Konstleriets og Enghedsaandens Herredømme, og, ved at gaae tilbage til Naturens evige Love, til Menneskets constitutive Væsen i dets physiske, intellectuelle og moralske Anlæg, til de borgerlige Selskabers sande Lære og til Erfaringens ubedragelige Lære, at opstille de almindelige og uroffelige Grundsaetninger, der bør være enhver Opdragelses Basis, at forskaffe de simple og evige Sandheder Indgang (om muligt, Seier), hvis Erkiendelse er enhver fornuftig og hensigtsmaessig Borgerdannelses

første Betingelse, hvis Tilfidesættelse er Kamp mod Naturen, Foragt mod vor egen Art, Forbrydelse mod Almeenvellet.

Efter denne Plan, der sigtede til at henhøre Opdragelsen i alle sine Grene til nogle fælles, paa alle lige anvendelige og for alle lige nødvendige, Grundsætninger, kan nærværende Skrift vel siges at angaae det lærde Opdragelsesvæsen (Udkomsten til dets Anmeldelse her), forsaavidt dette udgør en Green af den offentlige Ungdomsdannelse, hvis fælles Grundvold Forf. har villet lægge, en Deel af det Hele, som han har villet beleve med een Siel, giennemtrænge med een Aand; men efter den samme Plan kunde han ligesaaalidet i Henseende til denne som andre Grene af det offentlige Opdragelsesvæsen indlade sig i detaillerede Forslag eller Meningsyttringer om Maaden og Formen, paa og under hvilke den practiske Anvendelse af hine Grundsætninger kunde og burde skee. Saadant maatte han (deels for ikke at blive for vidtløftig, deels for ikke at foregribe høiere Beslutninger, deels fordi Udførelsen vil komme af sig selv, naar først Overbeviisningen om Sagens Nødvendighed har faaet Sted, det derimod er unyttigt at tale om Iværksættelsesmaaden, saalænge Iværksættelsen selv ei ansees for nødvendig eller gavnlig).

overlade til vedkommende Dyrighed, af hvilken hans Tanker maatte erholde nogen Opmærksomhed. (S. Forf. Forerindring S. XXVIII. og Skriftet selv S. 178.)

Kun et Par Steder har han taget særdeles Hensyn til det lærde Opdragelsesvæsen og i Anledning af samme fremsat specielle Meningsyttringer. Dette er skeet S. 232 f., hvor der handles om høitidelig Optagelse i Borgerfamfundet, og S. 297 f. hvor vore Forsædres Gævmildhed mod videnskabelig Dannelseanstalter berømmes og vor Tids Ligegyldighed derfor bemærkes som noget, der ikke gjør den Ære. Paa første Sted udtrykker Forf. sig saaledes:

” Næst den omtalte Borgerindskrivning, der kunde kaldes en politisk Confirmation, veed jeg ingen analog Handling, der efter sin Natur havde en saa grundet Aldkomst til et høitideligt Udvortes som Meddelelsen af den academiske Borgerret eller Optagelse i Studenternes Tal. I Sandhed, den Dag, da Ynglingen indlemmes i et Samfund, der indslutter i sit Skød den meest forædlede Deel af Nationalungdommen, der er Planteskolen for Statens tilkommende Embedsmænd, der er Videnskabernes Haab og de Talenters Skole, som, her udviklede, engang skulle

vorde Fædrelandets Ære, Prydelse og Gavn, er en ligesaa mærkværdig Epoche i hans Liv som den i sig selv er hæderlig, især ved vort Universitet, hvor denne Ære nu ikke vindes uden efter mange og tildeels vanskelige Prøver. Det Ønske er ikke sielden bleven yttret, at paa denne Dag Intet maatte savnes, der kunde begeistre Unglingene for deres ædle Kald, og dybt indpræge i deres Hjerter den høie Betydning af en Handling, hvorved de indviees til Viisdommens Æren.

Det andet Sted lyder saaledes:

"Fortrinlig var det Ungdommens Dannelse til betænkende og duelige Borgere, der altid blev en kjær Gienstand for Danstæs og Norstæs velværdige Understøttelse. Ikke uden Erbødighed kunne vi betragte den lange Række af private Belgiereres Bidrag til denne Hensigt, især fra det syttende Aarhundrede. Vore gode Forfædre manglede alene de rigtigere Synspunkter, der ei kunde forlanges af deres Ald. De havde den bedste Villie; de havde mere; de paadreve med den alvorligste Iver, og understøttede med en Gæmildhed, som gjør vor nærværende Tidsalder til Skamme, hvad de i Opdragelsesvæsenet ansaae for nødvendigt eller nyttigt til Fædre-

landets Lær og Hæder. Aldrig skal danske Historien glemme de mange Belgiorere med Skoler og Academier, som den har at opvise, fornemmelig blandt Adelen og Geistligheden *). Disse vore ædle Fædrene overlode saaledes ikke til Regjeringen een e at gjøre Alt. Maatte de aldrig savne Efterkommere, der tænke og handle som de **)!"

*) Dette bemærkes nærmest med Hensyn til de nu saa kaldte lærde Skoler, der længe vare næsten den eeneste, og stedse ville blive en af de vigtigste offentlige Dannelsesanstalter. Paa den Tid, da Videnskabelighed var lige saa almindelig hos vor Adels, som den siden blev sielden, satte denne Stand en Ære i at foregaae med Exempel paa patriotisk Gavnildhed mod disse offentlige Lærestalter ligesom mod Akademiet, og den Aand, som under Christian den fjerdes Regjering kom ovenfra, yttrede sig ogsaa her fiendelig i sine Virkninger. End under forandrede Omstændigheder og lige indtil de seeneſte Tider har den danske Adels vedblevet Tid efter anden at give Prover paa en Gavnildhed mod videnskabelige Instituter, som for det første neppe bliver at vente af de Fleste, i hvis Hænder dens Godser og gamle Herresæder nu for en stor Deel ere vandrede.

**) Den offentlige Belgiorighed behøver, som Brandes i sit Skrift om Universitetet i Göttingen rigtig bemærker, fra Tid til anden at henledes paa de Gjenstande, som den enten ved Glemsonhed

I Forbindelse med det lærde Opdragelsesvæsen og dets Historie staae ogsaa Fors. Bemærkninger om den physiske Dannelses Forsømmelse hos

taber af Sigte, eller af Fordom betragter med Lige-
gyldighed. Jeg veed ikke, om dette Tilfælde er
langt fra at være indtruffet hos os. Vore ikke-
militære Opdragelses- og Læreanstalter bestaae
næsten alene ved Forsældrenes patriotiske Lega-
ter, hvis Værd dobbelt føles paa en Tid, da alle
Underviisningens Fornødenheder og folgelig alle
Omkostningerne ere i saa høj en Grad formerede;
og dog erkendes — hedder det — Opdragelsens
Vigtighed nu mere end nogensinde; og dog er
Nationens Gævmildhed saa langt fra at være ud-
tømt, at den daglig yttres sig i herlige Offere.
Men til hvilken mere velgiørende Bestemmelse kun-
de vel den rige og patriotissindede Borger an-
vende en, maaskee liden, Deel af sin Formue, end
til at fremme de Indretningers Viemeed, der ere
dydige og duelige Borgeres Planteskoler, og som
de maaskee selv have den Dannelse at takke, der
blev det første Trin til deres Lykke? — — I øv-
rigt holder jeg for, at det vilde være baade opmun-
trende og i andre Henseender passende og nyttigt,
om der hvert Aar — saaledes som det skeer i Franke-
rig i den aarlige Rapport fra Ministeren for det
Indre — af vedkommende Collegier bekiendtgjordes
en Liste paa alle de i det forløbne Aar til offentlig
Brug stiftede Legater.” Udg. tilføier ved denne
Leilighed: at 1807 beløb Summen af de Legater,

den studerende Ungdom S. 171 fg. jfr. S. 192 f.

som i Frankrig vare stiftede af Private i bemeldte Aar, 2,300000 Fr. Ifølge en Efterretning, som læses i et af de sidst udfomne Hefter af Journalen London og Paris, gøres der nu i Frankrig næsten ikke noget Testamente, at jo offentlige og almeen-nyttige Stiftelser deri betænkes. Ogsaa vilde det være onskeligt, at ved enhver offentlig Stiftelse, til Opmuntring for andre og som forskyldt Taksømmelighedsbeviis, dens Belgiereres Navne herderligen bevaredes og deres Erindring ved høitidelige Leiligheder fornyedes. Det er en god Indretning i Kongeriget Italien (s. Loven ang. den offentlige Underviisning af 8 Sept. 1802. Cit. XI. §. 65. i disse Annal. 1807. 1 B. S. 329), hvilken fortiente at efterlignes, at ved alle offentlige Lærestalter Giverens Navn tilligemed Gavens Sum indgraves i Marmor til bestandig Erindring ved det Institut, til hvilket der er skænket. For disse Monumenter kunde da de Portræter give Plads, der nogensteds maatte have af Mænd, som, fra Skolerne udgangne, siden ere blevene fornemme og mægtige, men alligevel ikke have viist nogen Erkiendtlighed mod de Instituter, hvori de havde nydt fri Underviisning og oppebaaret Stipendier. Ikke faa af vore lærde Dannelsesanstalter skulde blandt sine Belgierere gienfinde Danmarks, især det sextende og syttende Aarhundredes, første og ædlest Mænd. Udg. forbeholder, sig, ved en anden Leilighed at levere et tableau comparatif af de lærde Dannelsesanstalters Belgierere hos os siden Reformationen.

S. 196. 201. 203; om de Lærdes store Værter over den græske og romerske Opdragelse, men deres ringe Fortienester i Henseende til enten ved Indflydelse eller Exempel at befordre det, de saa lærdelig priiste; endelig ogsaa Apostrophen til de Lærde S. 304 f.

VI. Blandede Efterretninger.

Ved allernaadigst Resolution af 17 Sept. d. A. er det blevet overdraget Professor B. Thorlacius, indtil videre at holde Forelæsninger over den bibelske Exegese og at deeltage i den theologiske Embedsexamen.

Under 29 Sept. d. A. har Directionen for Univ. og de lærde Skol. givet sit Samtykke til, at Brygger D. Vogel forretter Casserertienesten ved Universitetet i den Tid, Casserer Otto, som har erhholdet allerhøieste Tilladelse at gjøre en Reise til Vestindien, er fraværende.
